

JESENÍČEK
Č. 18/2023-2024
ROČNÍK 49

Celý týden mimo školu a vidina nových zážitků – kdo by něco takového neuvítal? Proto jsme se všichni těšili na pondělí 22. 4. 2024, kdy začal náš

**POBYT V PŘÍRODĚ SE
SPORTOVÁNÍM A AKTIVITAMI.**

Ráno přijel k základce autobus, který s námi (žáky prvního stupně a pedagogickým doprovodem) zamířil kolem půl deváté do Jáchymova na školu v přírodě. Toto lázeňské město leží až u hranic s Německem, a tak během cesty přišla vhod malá zastávka u jedné benzinové stanice, kde jsme si mohli zajít na toalety a též si něco dobrého koupit.

V cílovém místě nás sice zaskočil sníh, ale my jsme byli hlavně zvědaví, jak bude vypadat naše ubytování v rodinném hotelu Berghof v jáchymovské části Nové Město. Vždyť tady strávíme společně celý týden! Paní učitelky Peterová a Vodrážková nám přiřadily čísla pokojů, kde jsme si vybalili zavazadla. Pak se všichni odebrali na oběd. Naším prvním jídlem byla polévka s knedlíčky a jako hlavní chod těstoviny s omáčkou. Po jídle následoval polední klid.

Když si každý trochu odpočinul, shromáždili jsme se ve společenské místnosti. Paní učitelky nás rozdělily do týmů, které měly mít svůj erb. Ten bylo třeba si nejprve nakreslit a také si vymyslet pokřik. Ještě do večere jsme stihli dokončit i křížovku, což byl také jeden z našich odpoledních úkolů.

První večer v novém prostředí byl spíše odpočinkový, protože těch nových dojmů bylo hodně. Hygienu jsme museli stihnout do 21:30, kdy se vyhlášovala večerka a každý se už těšil do postele.

Napsaly Nela, Maky,
Laura a Johy ze 4. A

V 7:30 nás probudil budíček. Po hygieně se šlo na snídani a poté se jednotlivé pokoje pustily do úklidu, protože následovalo bodování. Jakmile bylo toto vše splněno, začala dopolední výuka.

K obědu nám kuchyň tentokrát nachystala kuře s knedlíkem a špenátem. Myslíme si, že si každý pochutnal. To už se tak úplně nedá říct o večeri, kdy kaše s rybími prsty některým z nás nesedla.

Hlavním programem druhé části dne byla týmová hra, která probíhala venku v terénu. Dost jsme se při ní „vyřádili“, a tak zajisté nikoho nepřekvapí, že jsme si potom na pokojích rádi odpočinuli.

Napsali Jessica, Tereza, Katka, Alena a Josef

Snídaňový rohlík s máslem a sýrem odstartoval střeďční výuku, na kterou navázalo barvení triček, případně vycházka na Šlikovu Věž, což je vlastně pozůstatek hradu Freudenstein. Také jsme se vydali na 4kilometrovou poznávací procházku (dopoledne) a medvědí stezku (odpoledne). Super byla i sněhová koulovačka. Prostě to dnes bylo hodně o pohybu, což nemůže škodit.

Napsali Míša, Verča, Emča, Šimon a Petr

Po klasické dopolední výuce dnes došlo na podepisování triček a hraní týmových her. Jednou z nich bylo například psaní vět v Morseově abecedě. Co je Morseova abeceda, ví na naší škole každé dítě. Do čárek a teček zašifrované věty jsme si pak vyměňovali a v týmech je luštili. Kdo větu vyluštil nejrychleji a měl ji správně, získal plný počet bodů, tedy šest.

Dnes byla k obědu krupicová polévka a rajská omáčka s knedlíkem. Následoval polední klid a po něm další kolo týmových her. Oblibě se těšily zejména „kelímky“ a hra s obručí.

Po večeri (buchtičky se šodó) se pokračovalo ve společenské místnosti, kde proběhlo vyhlášení výsledků her a úklidu pokojů. Závěrečná diskotéka už byla jakýmsi rozloučením s končícím týdnem plným sportu a různých aktivit.

Napsali Andrejka, Amálka, Karolína, Naty, Filip,
Táďa, Matěj, Dan, Lukas, František, Tom a Láďa

Náš poslední budíček v hotelu Berghof začal opět v 7:30, stejně tak snídaně v 8:00. Po ní jsme se pustili do balení zavazadel a finálního úklidu pokojů. No, byla to docela fuška předat pokoje p. učitelkám tak, aby byly zcela spokojené. Všechno se naštěstí stihlo včas, a když jsme v 10:30 nastupovali do autobusu, věděli jsme, že se „Pobyt“ vydařil.

Děkujeme nejen našim paním učitelkám, ale i vedení školy a všem, kdo se na celé akci podíleli.

Žáci – účastníci akce

ŠPERK KE DNI MATEK

V úterý 7. 5. jsme si do školní družiny pozvali p. uč. Řehořovou, která si pro nás připravila výrobek /šperk/ ke Dni matek. Šperk pro maminku vyráběly děti z mušle a korálků. Tvořivá práce se jim moc líbila a některé odcházely domů na krku ozdobeny vlastním výrobkem.

Vychovatelky ŠD

JMÉNO	DILALI	Těž GBAYA-GOSSANGO
MÍSTO	Jižní Čad a Středoafriická republika	

Rok 1912 – Bývalý koloniální důstojník Kaiserliche Schutztruppe (německý imperiální sbor v Africe) jménem Naumann se doslechl od domorodců žijících poblíž čadské řeky Ouham, že v jejích vodách žije hřívaté zvíře, „dilali“, které je zřídka k vidění, ale je velmi nebezpečné. Důstojník nabídl odměnu 50 marek za důkaz jeho existence, ale nikdo se o peníze nepřihlásil.

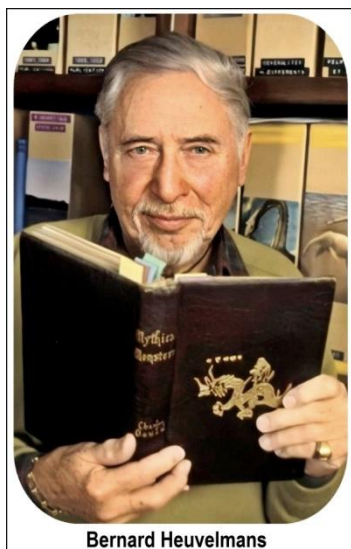
Rok 1932 – Francouzský koloniální inspektor a přírodovědec Lucien Jacques Laurent Blancou (1903 – 1983) získal poněkud zmatený popis dilali od tlumočnicka a strážce z kolonie Ubangi-Šari (zanikla v roce 1960). Tlumočnick z kmene Baya popsal, že tvor má tělo koně, drápy lva a snad i kly.

Rok 1947 – Německý lékař a aktivista za práva zvířat Ingo Krumbiegel (1903 – 1990) vydal studii, v níž připouštěl, že by snad mohlo jít o šavlozubou kočku dosud přežívající v afrických bažinách. Jeho kniha „Von Neuen und Unentdeckten Tierarten“ z roku 1950 bývá označována za první dílo, které podává přehled o kryptozoologii.

POZNÁMKA 1):

Krumbiegelovu teorii šavlozubých koček podpořil mimo jiné i belgicko-francouzský zoolog Bernard Heuvelmans (1916 – 2001), když tzv. „vodní lvy“ uznal za jeden z hlavních druhů vodních kryptidů v Africe. Heuvelmans nejprve navrhl, že dilali by mohl být hypotetickou variantou „vodního slona“, vzhledem k jeho klům a zřejmě býložravé povaze, později však připustil, že většina středoafriických „vodních lvů“ by opravdu mohla být obojživelnými šavlozubými kočkami.

Bernard Heuvelmans

POZNÁMKA 2):

Na základě původního popisu, že dilali má koňské tělo a lví drápy a údajně také býložravé chování, Heuvelmans krátce spekuloval rovněž o možnosti, že by tak mohl představovat i zástupce dosud přežívajících býložravých kopytníků z čeledi Chalicotheriidae. Dospěl ale k závěru, že podobnost je jen částečná, a poukázal na to, že neexistuje žádný důkaz, že tyto tvorové byli vodní živočichové.

POZNÁMKA 3):

Popis agresivního zvířete s kly, hlášeného z řek a stojatých mokřadů v Angole, publikovala v roce 1939 i německá botanička Ilse von Nolde (1889 – 1970).

DĚJEPISNÁ EXKURZE 6. TŘÍDY DEN S ARCHEOLOGEM

Na pátek 3. května byla pro 6. třídu připravena dějepisná exkurze do Kralovic a Mariánské Týnice. Jejím cílem bylo seznámit se s pamětihodnostmi města Kralovice a také s významnou barokní památkou severního Plzeňska – bývalým proboštvím v Mariánské Týnici. Zde byl pro žáky připraven výukový program na téma archeologie.

Nejprve si účastníci v Kralovicích poslechli od paní učitelky Hružové krátký výklad o historii města, poté si prohlédli nejstarší budovy a významné památníky, aspoň z dálky obdivovali renesanční kostel sv. Petra a Pavla s proslulou hrobkou rodu Gryspeků. Nakonec se zastavili u tzv. „kamenů zmizelých“ připomínajících židovské rodiny, které se staly oběťmi holocaustu.

Po obědě účastníci exkurze navštívili bývalé poutní místo v Mariánské Týnici, které bylo postaveno podle projektu architekta J. B. Santiniho a které je na seznamu národních kulturních památek. Seznámili se s historií objektu a zdárně absolvovali výukový program „Archeologická dílna“. Vzdělávací aktivita zahrnovala výklad na téma „vývoj člověka“ a praktickou část zvanou „hra na archeologa“. V ní si žáci „osahali“ archeologické nálezy z různých historických období (zlomková keramika, bronzové a železné předměty, pazourky, kachle...) a pokoušeli se je zařadit do historického kontextu.

Největší úspěch měla ta část programu, v níž si žáci sami vyráběli pravěké šperky (zaušnice), modelovali sošky a nádoby a hráli dobové hry („mlýn“). Na závěr návštěvy Mar. Týnice si výletníci prohlédli arboretum.

Všechny plánované cíle naší exkurze se podařilo splnit. Žáci si zkusili něco nového a rozšířili své znalosti z dějepisu o praktické dovednosti. Jen je škoda, že někteří narušovali celkovou pohodu ne úplně vzorným chováním.

Příští školní rok je pro budoucí sedmáky připravena naučná exkurze do muzea a archivu v Rakovníku.

Mgr. Petra Hružová

SERIÁL – DIKTÁTOŘI

FIDEL CASTRO

Fidel Alejandro Castro Ruz (1926 – 2016) byl kubánský revolucionář a politik, který stál v čele země od roku 1959 do roku 2008. Během svého působení byl premiérem (1959 – 1976) a prezidentem (1976 – 2008) republiky.

Fidel Castro se narodil 13. srpna 1926 v Biránu, malém městě ve východní části Kuby. Byl synem úspěšného podnikatele s cukrovou třtinou, v jehož domácnosti jeho matka sloužila. Po absolvování katolické střední školy v Havaně studoval v letech 1945 – 1950 práva na Havanské univerzitě, kde silily jeho protiamerické postoje. Za studií se aktivně účastnil studentského hnutí, organizujícího protivládní demonstrace.

Od roku 1959, kdy se svými přívrženci svrhl předchozího autoritativního vůdce Fulgencia Batistu, zastával až do roku 1976 funkci kubánského premiéra, poté se stal hlavou státu. Za celou svou téměř padesátiletou vládu platil za kontroverzního politika. Na počátku sliboval demokratické směřování, záhy však znárodnil veškeré pozemky a průmyslové podniky, které často patřily Američanům, a navázal úzké vztahy se socialistickými zeměmi v čele se SSSR.

V roce 1960 uvalila Amerika na Kubu embargo a v dubnu 1961 zorganizovala invazi v zátocě Sviní, jejímž cílem bylo svržení Fidela Castra. Operace se nezdařila a Kuba se v reakci ještě více přimkla k SSSR.

Po rozpadu SSSR v roce 1991 se hospodářská situace země prudce zhoršila, a tak Castro zavedl drsná opatření na uchránění kubánské ekonomiky před krachem a napojil se na levicové a komunistické režimy zejména v Latinské Americe. I přes řadu ekonomických obtíží jeho režim přežil dodnes.

Fidel Castro zemi vedl do roku 2008, kdy úřad předal svému bratrovi Raúlovi. Zemřel o osm let později ve věku 90 let.

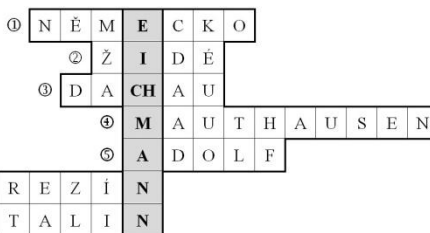
Karolína Demková, 9. třída

ŘEŠENÍ HÁDANKY Z ČÍSLA 17/2023-2024:

1.- DOPLŇOVAČKA MÍŠI BURSOVÉ

Eichmann

2.- CO K SOBĚ PATŘÍ?

Liška ryšavá - Zikmund Lucemburský
 Král cizinec - Jan Lucemburský

Otec vlasti - Karel IV.

Objevitel Ameriky - Kryštof Kolumbus

Král železný a zlatý - Přemysl Otakar II.

Učitel národů - Jan Amos Komenský

Husitský král - Jiří z Poděbrad

Český Achilles - Břetislav I.

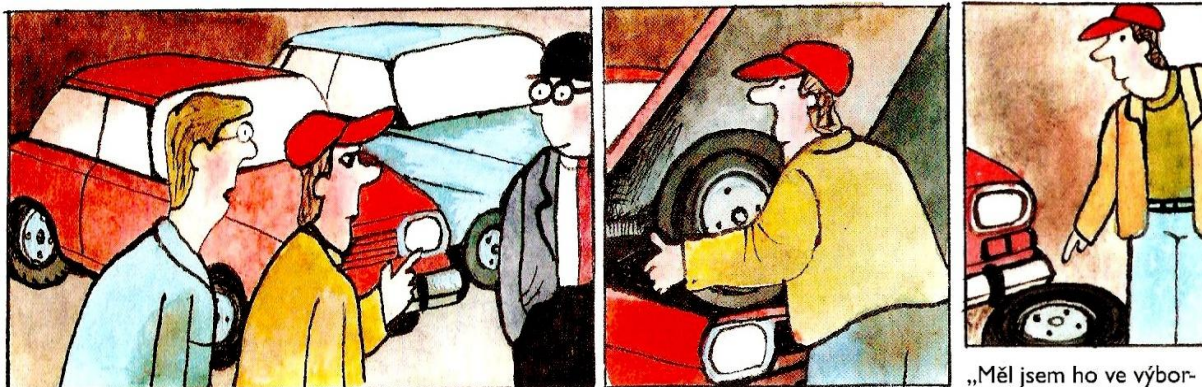
Pražský řezník - R. Heydrich

Král bene - V. Jagellonský

3.- OBRÁZEK → O c^2 se přetahují Albert Einstein ($E = m \cdot c^2$) a Pythagoras ($a^2 + b^2 = c^2$).

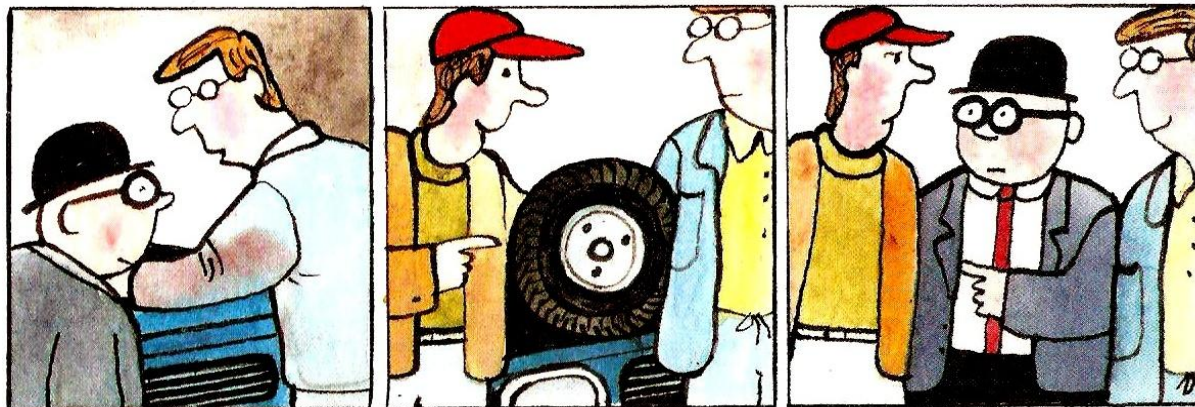
1) DETEKTIV ŠTIKA

Dva mí přátelé Karel a Petr mě zavolali k zajímavému sporu.

Měli společnou garáž a Petr obvinil Karla, že mu vyměnil rezervní kolo.

„Měl jsem ho ve výborném stavu. A toto? Vzorek není téměř vidět,“ rozčiloval se Petr.

Požádal jsem Karla, aby mi ukázal své rezervní kolo.

„To je moje kolo,“ křičel Petr a důrazně žádal Karla, aby mu je ihned vrátil.

Prohlédl jsem obě kola i auta a řekl jsem Petrovi, že se mýlí. „Karel ti kolo nevyměnil. Měl by ses mu omluvit za nepravdivé nařčení.“

Jak detektiv Štika přesvědčil Petra, že se mýlí?